

Miljö- och hälsoskyddsämnden

Tid: Torsdag den 20 januari 2022, kl 13.55-14.30

Plats: Via Webex

Beslutande

Andreas Sjögren (S), ordförande
Maja Westling (C)
Sandra Reinklou (S)
Dennis Larsson (S)
Anna Bengtsson (S)
Joline Göttfert (M)
Mikael Thyni (M)
Mattias Nilsson (V)
Meta Tunell (L)
Lennart Frostesjö (MP)
Åsa Bäckström (V), ersättare för Erik Danielsson (V)

Övriga deltagare Se sida 2.

Utses att justera Maja Westling (C)

Sekreterare 
Ulla Aronsson § 3

Ordförande 
Andreas Sjögren

Justerande 
Maja Westling

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ Miljö- och hälsoskyddsämnden
Sammanträdesdatum 2022-01-20
Anslaget har satts upp 2022-01-26
Anslaget tas ner 2022-02-17
Förvaringsplats: Umeå kommun/Miljö- och hälsoskydd

Underskrift 
Ulla Aronsson

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Jari Prosi (S)
Patrik Esperi (S)
Dunia Kadhim (S)
Hans Modig (M)

Tjänstepersoner

Rune Brandt, samhällsbyggnadsdirektör
Ulla Aronsson, nämndsekreterare
Per Hänström, miljöplanerare
Marlene Olsson, naturvårdare

§ 3

Ärendenr: 2020-1606

Yttrande i samråd om detaljplan för fastigheterna Kåddis 3:1 och 3:3, "Brännlandsberget"

BN-2020/0003

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden lämnar nedanstående synpunkter på förslaget till detaljplan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar om omedelbar justering av paragrafen.

SynpunkterVattenkvalitet i Umeälven och säkring av kommunens dricksvattenförsörjning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden konstaterar att tillräckligt med dricksvatten av god kvalitet är en mycket viktig fråga för långsiktiga kommunens tillväxt. Det är nödvändigt att på kort och lång sikt säkra kommunens dricksvattenkvalitet. Det är direkt olämpligt med verksamhet som riskerar att genom utsläpp eller på annat sätt förorena vatten som leder mot Umeälven och kan äventyra dricksvattenkvaliteten.

Dagvatten och eventuellt även processvatten från en del av planområdet avses ledas ut till Umeälven, möjligen strax ovanför intaget för råvatten till kommunens huvudvattentäkt. Stora hårdgjorda ytor planeras och i planförslaget leds en betydande del av dagvattnet och kanske även process-spillvatten till Umeälven. Förutsättningarna för vilken typ av industri som kan lokaliseras inom planområdet beror också av vart förorenat vatten leds, vilken typ av förorening som kan vara tänkbar och hur riskerna hanteras i övrigt. Dricksvattenfrågan är inte färdigutredd. Den behöver utredas vidare vid fortsatt arbete med detaljplanen och kan också behöva utredas i eventuell miljötilståndsprövning av industri enligt miljöbalken.

Risk för stabilitet/erosion i och i anslutning till nipan mot Umeälven

Nämnden ser det som viktigt att ökad avledning av vatten mot Umeälven inte leder till erosion vilket ger skredrisk i nipan ner mot Umeälven. Det dike som är aktuellt för avledning har tidigare skapat skred eller urkarvning som lett till en ravin i nipan. En ravin som har skurit bort jordbruksmark.

Ravinen finns med i SGUs kartering av skred och raviner i lösa jordlager. Diket kommer att få ett betydligt högre flöde än idag vid stora regn från de till allra största delen hårdgjorda ytorna inom planområdet. Det finns alltså risk för ytterligare skred som i så fall medför att den värdefulla strandskogen med höga naturvärden påverkas och att åkermark går till spillo. Stabilitetsfrågan kommer den närmaste tiden att utredas av konsult och stämmas av med Statens geologiska institut.

Vattenflöden och vattenkvalitet till Klockarbäcken och Tvärån

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är angelägen om att vattenkvaliteten i Klockarbäcken inte påverkas negativt av detaljplanen. Helst bör planen utformas så att risken för höga vattenflöden och negativ påverkan på vattenkvaliteten i vattendragen minskas.

Planförslaget ger förutsättningar för detta, genom att avleda en större del än idag av planområdets avrinning direkt mot Umeälven i stället för mot de mindre vattendragen. Samtidigt finns det, som nämnts ovan, risker även med det.

Säkerställande av grönkorridor

Miljö- och hälsoskyddsnämnden konstaterar att spridningsmöjligheter för djur och växter kommer att försämrats enligt samrådsförslaget. En utredning har genomförts huruvida det är möjligt att flytta den och förbättra spridningsmöjligheterna för växtoch djurliv. Nämnden anser att planområdet bör utvidgas och även omfatta den nya grönkorridoren vid Brännlandsberget genom att planlägga skogsområdena med planbeteckningen NATUR med egenskapsbestämmelse skog. Alternativt att naturvårdsavtal tecknas för det området och/eller kompensation på annan plats.

I och med planförslaget har utredning av grönkorridoren som berörs av planen genomförts. I den fördjupade översiktsplanen för Umeå går grönkorridoren genom planområdet där det finns höga naturvärden. Den nya grönkorridoren går över Brännlandsberget och är av en annan kargare naturtyp än den ursprungliga. Den är dock bredare och gynnar rennäringsmen ingår inte i planförslaget och är därför inte säkerställd. Den tidigare korridoren har planlagts som industrimark och som NATUR med egenskapsbestämmelse dagvatten där naturbaserade lösningar eller dammar kommer att genomföras.

Yrkanden på sammanträdetYrkande 1

Lennart Frostesjö (MP) har inkommit med följande yrkande:

”Vi i Miljöpartiet yrkar på att den utpekade jordbruksmarken skall fortsätta att vara utpekad som det, oavsett om den idag är igenväxt med lövträd och därmed ej brukas, som finns inom detta detaljplanområde.”

Motivering:

”Jordbruksmark har ett stort värde (Regional Livsmedelsstrategi 2021-2030, för Västerbotten), den har halverats här i Västerbotten sedan 50-talet, utplånande av den leder en minskning av den biologiska mångfalden, att den skyddas finns stöd för i lag (MB 3kap 4§). Vidare en minskning av jordbruksmarken utgör ett hot mot livsmedelsförsörjningen.

I ett klimatperspektiv så utgör ett skydd av jordbruksmark på våra breddgrader ytterligare en vikt. De geologiska processer som är grunden för våra jordar är sena, och pågår fortfarande, och frigör viktiga mineraler som utgör stor betydelse för

brukningsvärdet. Vidare så är markslitage lågt på våra jordar, såsom vatten- och vinderosion, och marken här kommer därmed vara ännu viktigare i framtiden.”

Ärendegång – yrkande 1

Ordförande ställer yrkandet från Frostesjö mot avslag av detsamma och finner att nämnden beslutar att avslå ärendet. Omröstning begärs.

Omröstning görs genom att den som bifaller yrkandet röstar ja och den som avslår yrkandet röstar nej.

Omröstningsresultat: Ordförande finner att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avslå yrkandet, med åtta röster nej mot tre ja.

	Ja	Nej
Andreas Sjögren (S)		X
Maja Westling (C)		X
Sandra Reinklou (S)		X
Dennis Larsson (S)		X
Anna Bengtsson (S)		X
Joline Göttfert (M)		X
Mikael Thyni (M)		X
Mattias Nilsson (V)	X	
Åsa Bäckström (V)	X	
Meta Tunell (L)		X
Lennart Frostesjö (MP)	X	

Reservationer

Mattias Nilsson (V) och Åsa Bäckström (V) lämnar följande reservation:

”Vi reserverar oss till förmån till mp förslag för att betona vikten av att bevara och skydda jordbruksmark.”

Lennart Frostesjö (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Protokollsanteckning

Maja Westling (C) inkommer med följande protokollsanteckning:

”Vi delar Miljöpartiets syn kring jordbruksmark, men finner i det här fallet att etableringen av verksamhetsområde måste väga tyngre för den totala utvecklingen av Umeå kommun.”

Yrkande 2:

Mattias Nilsson (V) och Åsa Bäckström (V) yrkar på tillägg i första stycket under rubriken *Säkerställande av grönkorrridor*. Sista meningen blir då ”Alternativt att naturvårdsavtal tecknas för det området och/eller kompensation på annan plats”.

Andreas Sjögren (S) och Maja Westling (C) yrkar på bifall till vänsterpartiets tilläggstext.

Ärendegång – yrkande 2

Ordförande ställer bifall till yrkandet från vänsterpartiet om tilläggstext mot avslag av detsamma och finner att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar i enlighet med yrkandet. Texten läggs till i tjänsteskrivelsen.

Ärendebeskrivning

Ambitionen är att Klockarbäckens industriområde ska skapa förutsättningar för fler företag att etablera sig och bidra till att stärka Umeås utveckling och näringsliv. Området ligger mellan järnväg och E12an nära Västra länken. Det skapar goda förutsättningar för större etableringar. Närheten till högspänningsledningar gör att området lämpar sig väl för elintensiva verksamheter. Möjligheten till alternativa lokaliseringar i kommunen kan på sikt ge liknande sådana förutsättningar även inom Dåvaområdet och i Holmsund. I översiktsplanen är planområdet området utpekade för bostäder och grönkorridor. Inom och i direkt anslutning till planområdet finns idag höga naturvärden och brukad och brukningsvärd jordbruksmark.

Planförslaget

Planförslaget är en förlängning av Klockarbäckens industriområde västerut. Förutsättningar finns för en förlängning av busslinje 81 och gång- och cykelväg till slutet av Lagervägen. Kraftledningen längs med Lagervägen kommer att finnas kvar i sitt ursprungliga läge och eventuellt kompletteras för att ge ytterligare förstärkning av strömförsörjningen. Planförslaget möjliggör att 60 % av marken kan bestå av industribyggnader om byggrätten utnyttjas fullt ut till detta kommer sannolikt en stor del av marken att användas som kör- och uppläggningsytor. Den gröna korridor som är utpekad i den fördjupade översiktsplanen flyttas västerut. Den jordbruksmark som tas i anspråk bedöms inte vara brukningsvärd jordbruksmark. Planförslaget innebär att naturvärden som finns inom planområdet kommer att påverkas. Den södra delen av området föreslås ingå i verksamhetsområde för vatten och spillvatten samt dagvatten. Den norra delen föreslås att ej ingå i verksamhetsområde för vatten och spillvatten samt dagvatten – området hanteras genom en enskild vatten- och avloppslösning. För att minska belastningen på Klockarbäcken och Tvärån föreslås ett antal fördröjande och renande åtgärder inom planområdet, likväl som omledning av dagvatten till Umeälven. Planförslaget har tagits fram med brådska. Utredningsarbete återstår för att säkra viktiga aspekter som dagvattnets påverkan på flöden och föroreningsgrad till Umeälven och Klockarbäcken/Tvärån samt risk för erosion i nipa mot Umeälven som skapats till följd av tidigare dike för markavvattning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med förslag till beslut samt planförslag med handlingar

Beredningsansvariga

Per Hänström, miljöplanerare, och Marlene Olsson, naturvårdare.

Beslutet ska skickas till

detaljplanering@umea.se